

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne: **Obec Polomka**, so sídlom úradu Osloboditeľov 12, Polomka, zastúpenej advokátom JUDr. P. Š., AK so sídlom M., B., proti žalovanému: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**, Nám. SNP 33, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. MK-5016/2009-51/14964 z 27. novembra 2009 na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 74/2010-28 z 11. mája 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 74/2010-28 z 11. mája 2011, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. MK-5016/2009-51/14964 z 27. novembra 2009, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu voči rozhodnutiu Pamiatkového úradu Slovenskej republiky č. PÚ 09/1150-7/76061 z 2. októbra 2009 a ktorým

bolo rozhodnuté podľa § 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „zákon č. 49/2002 Z. z.“) o vyhlásení nehnuteľnosti – administratívna budova (panský dom) v P., ul. O., súp. č. X., parcelné číslo X., zapísanej na LV č. X., ktorá je vo vlastníctve Slovenskej republiky, Lesy Slovenskej republiky, š.p. (ďalej len „predmetná nehnuteľnosť“), za národnú kultúrnu pamiatku.

Krajský súd z predloženého administratívneho spisu žalovaného zistil, že na základe podkladov spracovaných Krajským pamiatkovým úradom Banská Bystrica, začal pamiatkový úrad Slovenskej republiky dňa 5. augusta 2009 správne konanie o vyhlásení predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku. V podkladoch od KPÚ Banská Bystrica boli podrobne rozpísané a zdôvodnené pamiatkové hodnoty predmetnej stavby, jej základný stavebno-historický vývoj a popis, so špecifikáciou urbanistických, architektonických a umelecko-remeselných pamiatkových hodnôt. Návrh na vyhlásenie predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku vychádzal z podnetu občanov Obce Polomka ako aj stanoviska Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“). So zachovaním predmetnej nehnuteľnosti vyslovil súhlas aj vlastník predmetnej nehnuteľnosti Slovenská republika – Lesy Slovenskej republiky, š.p.

Krajský súd uviedol, že pokiaľ išlo o námietky žalobcu spočívajúce v tom, že neboli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku, dospel k záveru, že správne orgány zhromaždili dostatok odborných podkladov pre závery o existencii pamiatkových hodnôt na predmetnej nehnuteľnosti a tieto zvery v rámci zákonom povolenej správnej úvahy náležite špecifikovali a zdôvodnili. Podotkol, že súčasný stavebno-technický stav predmetnej nehnuteľnosti, nie je prekážkou na vyhlásenie predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku a to s ohľadom na skutočnosť, že ako vlastník, tak aj BSK a obyvatelia Obce Polomka majú záujem na záchrane a využívaní predmetnej nehnuteľnosti. Pokiaľ išlo o formálne – procesnú námietku žalobcu spočívajúcu v nedostatočnej špecifikácii predmetnej nehnuteľnosti, ako aj námietku, že súd mal konať s opomenutým účastníkom Slovenská správa ciest, ktorá vypracovala projektovú dokumentáciu pre stavbu „I/66 Polomka – bodová závrata“ považoval súd za neopodstatnené, nakoľko tohto práva sa mohol dovolávať iba opomenutý účastník konania a nie žalobca. Preto krajský súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, alebo aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší žalobami napadnuté rozhodnutia a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie, a žalovaného zaviazhe na náhradu trov konania žalobcu.

V odvolaní opakovane zotrval na žalobných dôvodoch a to, že predmetná nehnuteľnosť nebola dostatočne identifikovaná, aby mohla byť vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku. Podľa žalobcu nie je podstatné či je možné inými prostriedkami identifikovať o ktorú nehnuteľnosť ide aby nedošlo k jej zámene, ale údaj v ktorom katastrálnom území s nehnuteľnosť nachádza je podstatnou náležitosťou riadneho označenia nehnuteľnosti a označenie obce nie je dostatočné značenie katastrálneho územia. Za národnú kultúrnu pamiatku j označená aj parcela č. X. a v rozhodnutiach sa uvádza ako objekt „panský dom“ a na LV X. je nehnuteľnosť označená ako druh stavby 11 - kaštieľ. Rozhodnutie Pamiatkového úradu Slovenskej republiky je v rozpore s právoplatným územným rozhodnutím žalobcu – ako stavebného úradu č. ÚR-A2008/276-04-Ing.Pr z 13. marca 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 3. júna 2009. Namietal, že správne orgány rozhodujúce v danej veci si presne a úplne nezistili skutočný stav veci, keď nebrali do úvahy predmetné územné rozhodnutie. Krajský súd pochybil aj tým, že neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k stanovisku žalovaného, keď spolu s predvolaním na pojednávanie zaslal omylom aj vyjadrenie účastníka v inej právnej veci. Aj keď súhlasil s prejednaním veci bez účasti na pojednávaní o stanovisku žalovaného sa dozvedel až zo samotného rozhodnutia.

Žalovaný správny orgán vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že podľa jeho názoru bola predmetná nehnuteľnosť dostatočne špecifikovaná a predmet správneho konania bol určený jednoznačne. Označenie predmetnej nehnuteľnosti ako „kaštieľ“ podľa zákona o katastri nehnuteľností sa vzťahuje na popis budovy nie na jej označenie a označenie predmetnej nehnuteľnosti ako „panský dom“ podľa zákona č. 49/2002 Z. z., keď je na predmetnom LV uvedený kód č. X. pri stavbe - nehnuteľná kultúrna pamiatka a pri pozemku kód chránenej nehnuteľnosti absentuje. Pokiaľ ide o druhú námietku spočívajúcu v rozpore rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu ako aj rozhodnutia žalovaného s územným rozhodnutím poukázal žalovaný na skutočnosť, že ide o dve odlišné konania, nakoľko rozhodnutie o vyhlásení kultúrnej pamiatky je aktom individuálnej ochrany, nie územnej ochrany. Poukázal na ustanovenie § 15 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. a z toho vyplývajúcich povinností pre vlastníka predmetnej nehnuteľnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. mája 2012 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa čl. 44 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. pamiatková hodnota je súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. pamiatkový úrad vyhlasuje za kultúrnu pamiatku hnutelnú vec alebo nehnuteľnú vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu. Za kultúrnu pamiatku môže vyhlásiť aj súbor takých vecí.

Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. krajský pamiatkový úrad alebo pamiatkový úrad vypracuje podklady na vyhlásenie veci za kultúrnu pamiatku z vlastného podnetu alebo na podnet právnickej osoby alebo fyzickej osoby, v odôvodnených prípadoch v spolupráci s vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied a ďalšími odbornými a vedeckými inštitúciami.

Podľa § 15 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z. z. vlastník veci, ktorá je predmetom konania o vyhlásení za kultúrnu pamiatku, je účastníkom konania. Ak má byť vyhlásená za kultúrnu pamiatku nehnuteľná vec, účastníkom konania je aj obec.

Podľa § 15 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. vlastník veci, ktorá je predmetom konania o vyhlásení za kultúrnu pamiatku, je povinný od doručenia oznámenia o začatí konania o vyhlásení veci za kultúrnu pamiatku

a) chrániť vec pred poškodením, zničením, stratou, odcudzením alebo vývozom z územia Slovenskej republiky a oznámiť pamiatkovému úradu každú zamýšľanú alebo uskutočnenú zmenu jej vlastníctva,

b) poskytnúť na písomnú výzvu krajského pamiatkového úradu alebo pamiatkového úradu potrebné údaje o veci alebo umožniť oprávneným osobám obhliadku veci s cieľom vyhotoviť odbornú dokumentáciu.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný

Podľa § 250f ods. 1 OSP súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom, ak to účastníci konania zhodne navrhli alebo ak s tým súhlasia a nie je to v rozpore s verejným záujmom.

Podľa § 250g ods. 1 OSP ak nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250f, predvolá predseda senátu na pojednávanie účastníkov; naň si môže vyžiadať potrebné podklady, prípadne aj ďalšie písomné vyjadrenia účastníkov.

Z obsahu spisového materiálu, súčasťou ktorého je i administratívny spis žalovaného, je nesporne zrejmé, že krajský súd sa pri svojom rozhodovaní náležite vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami uvedenými v žalobe. V súdnom konaní obsahom administratívneho spisu bolo preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov, tak ako prvostupňový súd ani odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Z uvedených dôvodov sa preto najvyšší súd stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu a jeho odôvodnením, a ako na vecne

správny naň v plnom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 OSP). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia najvyšší súd pre úplnosť uvádza.

Úlohou pamiatkového úradu pri posudzovaní vyhlásenia predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku bolo vychádzať nielen z vyjadrenia účastníkov konania (vlastník a obec), ale aj zo zistení, ktoré si sám zaobstaral a získal pri miestnom zisťovaní v priebehu konania.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že ide o neskorobarokovú budovu postavenú v roku 1768, ktorá disponuje súhrnom významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, viažucich sa k lokalite Polomka ako aj širšiemu regiónu, ktoré môžu byť predmetom individuálnej ochrany a preto rozhodol o vyhlásení predmetnej nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v katastrálnom území O. P., za národnú kultúrnu pamiatku v súlade s ust. § 2 ods. 2 a za použitia § 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. Pri svojom rozhodovaní postupovali správne orgány oboch stupňov nielen v súlade s zákonom č. 49/2002 Z. z., ale aj čl. 44 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalobca tvrdil, že v napadnutom rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu absentuje katastrálne územie, v ktorom sa predmetná nehnuteľnosť nachádza a že táto skutočnosť má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V tejto veci najvyšší súd poukazuje, že Obec Polomka nemá žiadne iné katastrálne územie, než katastrálne územie označené P.. Preto najvyšší súd je zajedno s krajským súdom, že táto skutočnosť nemôže mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že prvostupňový správny orgán vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku pozemok, na ktorom stojí predmetná nehnuteľnosť (národná kultúrna pamiatka – panský dom), tak toto tvrdenie je v rozpore s obsahom LV č. X. pre katastrálne územie O. P.. Z predmetného LV je zrejmé, že za národnú kultúrnu pamiatku je označená nehnuteľnosť súp. číslo X., na pozemku parc. č. X.. Uvedený údaj je verejne prístupný na webovej stránke www.katasterportal.sk.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k predmetnej žalobe, tak odvolací súd dáva do pozornosti žalobcovi ust. § 246c ods. 1, 250f ods. 1 a 250g ods. 1 OSP, z ktorých vyplýva, že súd nie je povinný doručovať účastníkom

vyjadrenia vo veciach správneho súdnictva na ďalšie repliky účastníkov konania v prípadoch, ak to nepovažuje za nutné na rozhodnutie vo veci samej. Navyiac žalobca sám mohol požiadať súd, keď zistil, že mu omylom bolo zaslané vyjadrenie k inej veci, že žiada o doručenie správneho vyjadrenia žalovaného. Toto však žalobca neurobil a preto najvyšší súd považoval aj túto jeho námietku za bezvýznamnú. Účelom súdnej ochrany totiž nie je, aby sa formálne zopakovalo správne alebo súdne konanie, ak by takýto postup nemal vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Žalobca v svojom odvolaní však na takého skutočnosti a dôvody nepoukázal, iba formálne zopakoval svoje dôvody uvedené v žalobe. Takýmto dôvodom je aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/99/2010 zo dňa 16. februára 2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/67/2009-56 zo dňa 16. decembra 2009 a ktoré sa týkalo územného konania stavebného úradu č. ÚR-A2008/276-04-Ing.Pr zo dňa 13. marca 2009.

V konaní bolo bez pochyb preukázané, že predmetná nehnuteľnosť je národnou kultúrnou pamiatkou podľa § 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil, stotožniac sa v zásade aj z dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v odvolacom konaní nemal úspech a žalovanému sa náhrada trov konania zo zákona nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. mája 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Bartalská